

CYNGOR GWYNEDD GWYNEDD COUNCIL

Cofnodion drafft o'r 12fed cyfarfod o Grŵp Cyswllt ACA Pen Llŷn a'r Sarnau a gynhaliwyd ar y 23^{ain} o Hydref 2006 (yn dechrau am 7p.m.) ym Mhlas Tan y Bwlch, Maentwrog.

Presennol:

Alf Bowen	Partneriaeth Aberdyfi
Rowland Sharp	Diddordeb Personol
Alison Hargrave	Swyddog ACA
Tony Andrews	Dŵr Cymru (DC)
Barry Davies	Cyngor Gwynedd (CG)
Cyng. Caerwyn Roberts	Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri (Cadeirydd)
Ceri Morris	Cydlynnydd Prosiect O Dan y Môr a'i Donnau
Cyng. Ray Quant	Cynghorydd
Bill Miller-Jones	Plymiwr a pherchennog cwch
Iwan Edgar	Diddordeb Personol
Mike Parry	Cymdeithas Pysgotwyr Llŷn
Greta Hughes	Pwyllgor Pysgodfeydd Môr y Gogledd Orllewin a Gogledd Cymru (NW&NWSFC)
Rod Davies	Cyngor Gwynedd (CG)

Cyflwyniad

Croesawyd pawb i'r cyfarfod gan Caerwyn Roberts. Gan fod nifer o wynebau newydd, cyflwynodd pawb eu hunain.

1. Ymddiheuriadau:

Andy Hall	Canolfan Awyr Agored Arthog
Andy Jeffery	<i>Outward Bound Wales</i>
Bill Bracewell	Partneriaeth Aberdyfi
Mike Bowyer	Archaeoleg
Lucy Kay	Cyngor Cefn Gwlad Cymru (CCGC)
Rod Gritten	Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri (APCE)
Liz Allen	Cyngor Sir Ceredigion (CSC)
David Archer	Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri (APCE)
Jilly Whipp	
Rhys Jones	Cyngor Gwynedd (CG)
Huw Davies	Cyngor Gwynedd (CG)
Liz Jones	Asiantaeth yr Amgylchedd (AA)

2. Cofnodion y Cyfarfod Diwethaf

2.1 Derbyniwyd y cofnodion fel y rhai cywir.

3. Materion yn Codi

3.1 Eitem 3.1 (Alison i roi diweddariad i'r grŵp ar y gwahanol is-grwpiau a ffurfiwyd er mwyn mynd i'r afael a rhai materion penodol): Eglurodd Alison y dosbarthwyd gwybodaeth ynghlwm â chofnodion y cyfarfod diwethaf ac y byddai Mike Parry yn rhoi diweddariad am y clipiau bioddiraddadwy yn ystod y cyfarfod.

Cwblhawyd y weithred.

- 3.2 Eitem 3.3 (Alison i roi diweddariad i'r grŵp ar gynnydd y prosiect Codi Ymwybyddiaeth Interreg IIIA): Roedd yr eitem hon ar yr rhaglen.

GWEITHRED: Alison i roi diweddariad i'r grŵp ar y prosiect Codi Ymwybyddiaeth Interreg IIIA.

- 3.3 Eitem 3.4 (Y Grŵp Cyswllt i anfon llythyr at AA ynglŷn ag ariannu swydd y Swyddog ACA): Esboniodd Alison fod cronfa ar gyfer ariannu'r swydd wedi ei sicrhau. Fe esboniodd na fyddai Cyngor Gwynedd yn cyfrannu at y swydd ond y byddai fodd bynnag yn darparu desg ac argostau. Mae'r swydd wedi ei diogelu hyd Mawrth 2009.

Dim angen gweithredu pellach.

- 3.4 Eitem 4.1 (Aelodau o'r Grŵp Cyswllt sy'n dymuno bod ar y grŵp llywio ar gyfer prosiect O Dan y Môr a'i Donnau i gysylltu ag Alison.): Alison wedi cynnwys y cais hwn yn y llythyr diogelu a ddosbarthwyd ynghyd â chofnodion y cyfarfod diwethaf.

Cwblhawyd y weithred.

- 3.5 Eitem 5.3 (Alison i ddosbarthu rhestr weithrediadau h.y. y Cynllun Gweithredu, i Aelodau'r Grŵp Cyswllt): Dosbarthodd Alison y rhain ynghlwm â chofnodion y cyfarfod diwethaf.

Cwblhawyd y weithred.

- 3.6 Eitem 5.3 (Grŵp Cyswllt i benderfynu os ydynt yn cytuno ai peidio â chanlyniadau'r cyfarfod Awdurdodau Perthnasol ynglŷn â'r hyn sydd i'w gynnwys yn yr amserlen ar gyfer rhoi'r cynllun gweithredu ar waith eleni): Gofynnodd Alison i unrhyw aelod nad oedd yn cytuno i anfon sylwadau erbyn Mai 19fed 2006. Ni dderbyniwyd unrhyw sylwadau.

Cwblhawyd y weithred.

4 Codi ymwybyddiaeth:

- 4.1 Cafwyd cyflwyniad byr gan Alison ynglŷn â'r gwaith codi ymwybyddiaeth a wnaed yn ystod 2006 ac ar y prosiect codi ymwybyddiaeth o Interreg IIIA – "O Dan y Môr a'i Donnau". Cytunodd pawb fod llawer o waith wedi ei wneud ar godi ymwybyddiaeth. Dywedodd Cyng. Roberts ei fod wedi clywed y rhaglen am Sarn Badrig ar Radio Cymru.

TORIAD O DDEG MUNUD

Gofynnwyd i aelodau fynd ati i nodi eitemau oedd yn peri pryder neu o ddiddordeb iddynt ar y siart troi- ar gyfer trafodaeth yn eitem 6 ar y rhaglen.

---

5 Adolygu ac ehangu cylch gorchwyl y Grŵp Cyswllt (cyfeiriwch at y nodyn briffio a ddosbarthwyd)

Dosbarthodd Alison gopi o ddogfen briffio a'r cylch gorchwyl â'r rhaglen ddiwygiedig. Rhoddwyd cyfle i aelodau'r Grŵp Cyswllt i ddarllen y dogfennau.

Cafwyd cydnabyddiaeth gan y Cyng. Roberts fod angen diweddarau'r cylch gorchwyl.

Yna fe ddosbarthodd Alison restr o gwestiynau i aelodau'r grŵp eu hateb fel y gellid diweddarau'r cylch gorchwyl. Tynnodd Alison sylw at y ffaith ei bod wedi cynnwys rhai opsiynau oddi tan y cwestiynau ond nad oedd yn ofynnol i'r grŵp lynu atynt ar unrhyw gyfrif.

5.1 Pwrpas y Grŵp Cyswllt

Holodd Alison os oedd unrhyw un am fod yn rhan o broses ysgrifennu'r cynllun rheolaeth. Esboniodd y dylai pob cynllun rheolaeth feddu ar gylchred o 5-6 mlynedd er mwyn cyd-fynd â'r adeg pan fo gofyn i CCGC adrodd i'r JNCC ar gyflwr cadwriaethol y nodweddion. Mae'r Cynllun Rheolaeth yn y broses o gael ei adolygu ar hyn o bryd. Gofynnodd Mike Parry os ystyrir hon fel dogfen fyw. A yw hi wedi ei haddasu? Dywedodd Alison ei bod wedi ei haddasu.

Holodd Cyng. Quant ynglŷn â chynllun rheolaeth pwy oedd hwn. Esboniodd Alison mai ar gyfer ACA PLAS y mae ac mai cyfrifoldeb a dyletswydd y grŵp GAP yw rheoli'r safle. Awgrymodd Cyng. Quant y gellid defnyddio cyfarfodydd y Grŵp Cyswllt fel cyfarfodydd ymgynghorol.

Cyfeiriodd Barry Davies at y ffaith y dylem fod yn ofalus â hyn. Nid oes gan y Grŵp Cyswllt unrhyw gyfrifoldebau tros reolaeth ACA. Cyfrifoldeb y Grŵp GAP yw hyn. Efallai ei bod yn annheg i ofyn am fewnbwn y Grŵp Cyswllt gan nad ydynt yn gyfrifol amdano. 'Roedd yn anghyfforddus defnyddio'r term 'ymgynghorol' wrth gyfeirio at ymrwymiad y Grŵp Cyswllt.

Awgrymodd Mike Parry mai'r ffaith y gallai aelodau'r Grŵp Cyswllt feddu ar wybodaeth arbenigol a allai fod yn unigryw i'r grŵp oedd gan Alison dan sylw. Cytunodd Cyng. Roberts â hyn. Crybwyllodd enghreifftiau o broblemau â chynlluniau amaethyddol ble mae pobl leol yn profi'r anawsterau ond nad yw'r awdurdodau yn ymwybodol ohonynt ar hyn o bryd.

Cyfeiriodd Tony Andrews at y ffaith fod y term 'ymgynghorol' i'w weld yn amodau a thelerau'r grŵp, ac o ganlyniad nid yw ef mor anghyfforddus wrth ddefnyddio'r gair.

Nododd Cyng. Quant y byddai'n braf cael y cyfle i wneud sylwadau ar y cynllun rheolaeth. Dywedodd Alison fod y GAP yn caniatáu hyn. Cytunodd pawb y dylid cynnwys y sylw hwn yn y cylch gorchwyl.

Awgrymodd Alison y gallai pobl gynnig ychwanegiadau yn y dyfodol pe baent yn meddwl am unrhyw beth pellach y dymunant ei gynnwys.

Beth a gytunwyd arno ynglŷn â – 'Pwrpas y Grŵp Cyswllt'

- **Grŵp Lobïo**
- **Grŵp Ymgynghorol**
- **I rannu a gofyn am wybodaeth**
- **I gynorthwyo â gweithrediad y cynllun rheolaeth**
- **I weithredu fel ymgynghorwr pan fo'r GAP yn adolygu / diweddarau'r Cynllun Rheolaeth**

5.2 Sut y dylid ethol aelodau newydd?

Trafodwyd y mater "Os na fydd aelodau'n mynychu neu'n anfon ymddiheuriad i o leiaf un cyfarfod y flwyddyn yna fe gymerir yn ganiataol nad ydynt yn parhau i fod yn aelodau."

Esboniodd Alison mai isel iawn yw'r nifer o aelodau ar y gofrestr presenoldeb nad ydynt erioed wedi mynychu, neu fod heb unrhyw fath o gyswllt fel nad oes cynrychiolaeth ar gyfer eu grwpiau diddordeb yng nghyfarfodydd y Grŵp Cyswllt.

Cytunodd Cyng. Roberts a Cyng. Quant fod hwn yn bwynt dilys. Cyfeiriodd Cyng. Quant fod gan bob aelod y cyfle i ymddiheuro am beidio mynychu, ac fe gytunodd Alison ei bod yn fodlon â hyn ar yr amod ei bod mewn cyswllt â'i haelodau.

Awgrymodd Cyng. Quant pe na bai rhywun yn mynychu y gallai Alison ysgrifennu at y sefydliad i holi os yw'r unigolyn hwnnw yn parhau i'w cynrychioli. Cytunodd Alison na fyddai'n torri pob cyswllt â'r aelod heb geisio cysylltu ag ef/hi yn gyntaf. Cytunodd pawb fod hyn yn deg.

Beth a gytunwyd arno ynglŷn â – ‘Sut y dylid ethol aelodau newydd’

Dylai'r aelod sydd yn gadael enwebu olynnydd, os na allant wneud hynny dylai'r swyddog ACA ganfod olynnydd addas. Byddai'r penderfyniad terfynol yna'n cael ei wneud yn ystod cyfarfod nesaf y Grŵp Cyswllt. Os na fydd aelodau'n mynychu neu'n anfon ymddiheuriad i o leiaf un cyfarfod y flwyddyn yna fe gymerir yn ganiataol nad yw'n parhau i fod yn aelod.

5.3 Sut y dylid ethol cadeirydd?

Yn gyntaf, fe godwyd y cwestiwn ynglŷn â pha mor hir y dylai cadeirydd wasanaethu. Awgrymodd Greta Hughes gyfnod o 2 flynedd. Awgrymodd Alison fod y grŵp yn ailethol cadeirydd pob 2 flynedd, neu pan fo cadeirydd yn gadael, a hynny yn ystod cyfarfod Grŵp Cyswllt.

Gofynnodd Roland Sharp os ystyrir y cadeirydd fel aelod o'r GAP yn ogystal â'r Grŵp Cyswllt. Dywedodd Cyng. Roberts ei fod ef yn cynrychioli Parc Cenedlaethol Eryri fel cynghorydd. Gofynnodd Alison os fyddai pawb yn fodlon derbyn unrhyw aelod o'r Grŵp Cyswllt fel cadeirydd. Teimlodd Alf Bowen ei bod yn bwysig fod y cadeirydd yn niwtral ac fe ddywedodd fod Cyng. Roberts wedi bod yn wych yn hyn o beth. Gofynnodd Alf Bowen os fyddai modd gofyn i'r GAP gyflwyno enw.

Awgrymodd Mike Parry y byddai'n llesol cael dirprwy gadeirydd rhag ofn na allai'r cadeirydd fynychu unrhyw gyfarfod. Gofynnodd Alison os ddylai'r dirprwy fod yn aelod o'r Grŵp Cyswllt yntau'r GAP. Awgrymodd Cyng. Roberts y dylai'r dirprwy fod yn aelod o'r GAP. Cytunodd pawb mai dyma'r trywydd gorau i'w ddilyn.

Awgrymodd Cyng. Quant y byddai'n syniad amodi y dylai'r dirprwy gadeirydd fod yn aelod o'r GAP sydd yn mynychu cyfarfodydd y Grŵp Cyswllt yn rheolaidd, gan y byddai'n rhaid iddynt fod yn ymwybodol o ddull gweithredu'r Grŵp Cyswllt pe byddai gofyn iddynt ddirprwyo ar fyr rybudd. Cytunodd Roland Sharp fod hwn yn awgrym da.

Cytunodd pawb y dylai dirprwy'r grŵp fod yn aelod o'r grŵp GAP ond ei fod yn ymwybodol o'r diweddaraf o fewn y Grŵp Cyswllt. Gofynnodd Alison os oedd pawb yn dal am gadarnhau cadeirydd pob dwy flynedd. Cytunodd pawb ar hyn.

Beth a gytunwyd arno ynglŷn â – ‘Sut y dylid ethol cadeirydd?’

Fe etholir cadeirydd yn ystod cyfarfod Grŵp Cyswllt a hynny am dymor o ddwy flynedd. Pan ddaw'r ddwy flynedd i ben bydd yn rhaid i'r person gael ei ailethol. Bydd y cadeirydd yn aelod o'r Awdurdodau Perthnasol sydd wedi bod yn mynychu cyfarfodydd y Grŵp Cyswllt yn rheolaidd. Fe etholir dirprwy gadeirydd yn yr un modd.

5.4 Cyfarfodydd

5.4.1 A all rhai nad ydynt yn aelodau fynychu cyfarfodydd?

Cytunodd pawb y gallai rhai nad ydynt yn aelodau fynychu cyfarfodydd. Awgrymodd Cyng. Quant y byddai'n gwrtais gofyn i'r cadeirydd ac Alison am ganiatâd i fynychu cyfarfodydd.

Beth a gytunwyd arno ynglŷn â – ‘A all rhai nad ydynt yn aelodau fynychu cyfarfodydd?’

Gall unrhyw aelod o'r Grŵp Cyswllt wneud cais dros unrhyw un nad ydyw'n aelod i gael mynychu cyfarfod trwy ymgynghori â'r Cadeirydd a'r Swyddog ACA.

5.4.2 Ym mha fodd y byddai rhai nad ydynt yn aelodau yn mynychu cyfarfodydd?

Cytunodd pawb nad oedd angen i'r Grŵp Cyswllt feddu ar gonsensws ynglŷn â phwy allai fynychu. Os cred y Cadeirydd ac Alison eu bod yn berthnasol i'r grŵp, yna fe fyddai hynny'n dderbyniol.

Gofynnodd Mike Parry os yw cyfarfodydd y Grŵp Cyswllt yn cyfarfodydd cyhoeddus agored. Dywedodd Alison nad ydynt. Lluniwyd y Grŵp Cyswllt fel bod cynrychiolaeth o bob grŵp diddordeb ac y byddai modd i'r grŵp symud ymlaen os mai'r un bobl fyddai'n bresennol yn y cyfarfodydd. Sicrha hyn yn ogystal fod gennym gynrychiolaeth o safbwyntiau cytbwys o fewn y grŵp. Cyfeiriodd Cyng. Roberts at y ffaith yr adroddir yn ôl ar y cyfarfodydd yn gyhoeddus, a'u bod, ar un wedd, yn rhai cyhoeddus.

Gofynnodd Iwan Edgar os fyddai hi'n dderbyniol i bobl eistedd ac arsylwi ar y cyfarfod pe na byddent yn cyfrannu. Awgrymodd Cyng. Quant y dibynnai hyn ar sut y gwelai'r cadeirydd ac Alison orau. Pe bai'r Cadeirydd neu Alison yn gwrthod cais am arsylwi mewn cyfarfod byddai'n rhaid iddynt gyflwyno rheswm tros hyn.

Crynhodd Alison y gallai unrhyw aelod o'r Grŵp Cyswllt wneud cais dros unrhyw un nad yw'n aelod i gael mynychu cyfarfod ond fod yn rhaid gofyn am ganiatâd gan y Cadeirydd a'r Swyddog ACA. Cytunodd pawb ar hyn. Cyfeiriodd Cyng. Quant at y ffaith y byddai'r Cadeirydd ac Alison yn ymwybodol o'r niferoedd heb fod yn aelodau a fyddai'n mynychu.

5.4.3 Beth a gytunwyd arno ynglŷn â – ‘Ym mha fodd y byddai rhai nad ydynt yn aelodau yn mynychu cyfarfodydd?’

Gall unrhyw aelod o'r Grŵp Cyswllt wneud cais dros unrhyw un nad ydyw'n aelod i gael mynychu cyfarfod trwy ymgynghori â'r Cadeirydd a'r Swyddog ACA.

5.4.3 Ym mha rinwedd y byddai rhai nad ydynt yn aelodau yn mynychu cyfarfodydd?

Awgrymodd Cyng. Roberts y buasent yno er mwyn cynnig sylwadau ar eitem benodol ar y rhaglen, ac o ganlyniad ar yr eitem honno yn unig y buasent yn gwneud sylw. Cyfeiriodd Mike Parry mai presennol er mwyn darparu gwybodaeth, nid ar gyfer llunio polisi, fyddai unrhyw unigolyn nad ydyw'n aelod.

Cyfeiriodd Cyng. Quant mai'r drefn arferol fyddai i berson roi cyflwyniad, y caiff ei drafod ac yna'i glirio oddi ar y rhaglen. O ganlyniad ni fyddai gan y person unrhyw swyddogaeth bellach yn ystod y cyfarfod. Cytunodd pawb mai presennol ar gyfer cyfrannu ar eitem benodol ar y rhaglen yn unig a fyddai unrhyw ymwelydd nad ydyw'n aelod.

Beth a gytunwyd arno ynglŷn â – ‘Ym mha fath o niferoedd y byddai rhai nad ydynt yn aelodau yn mynychu cyfarfodydd?’

Presennol i gyfrannu ar eitem benodol ar yr rhaglen yn unig a fydd unrhyw berson nad yw'n aelod.

5.4.4 All rhai nad ydynt yn aelodau fynychu cyfarfodydd er mwyn arsylwi yn unig?

Gofynnodd Roland Sharp beth fyddai'n digwydd pe byddai pobl yn mynychu yn ddirybudd. Cyfeiriwyd at y ffaith y dylai'r grwpiau diddordeb fod â chynrychiolaeth o fewn y Grŵp Cyswllt ac y dylent fwydo'r wybodaeth yn ôl atynt- o ganlyniad ni fyddai gofyn iddynt wneud hyn.

Nodir yn y Cylch Gorchwyl fod gan y grŵp fwyafrif o 24 aelod, ond ni cheir unrhyw gyfeiriad at 'arsylwyr'.

Awgrymodd Roland Sharp y byddai'n llesol peidio caniatáu pobl i fynychu cyfarfodydd yn ddirybudd. Dywedodd Cyng. Quant y gallai unrhyw un a fyddai'n rhoi cyflwyniad aros yn yr ystafell i arsylwi am weddill y cyfarfod.

Gofynnodd Alison beth fyddai teimladau'r grŵp pe bai newyddiadurwr am arsylwi cyfarfod. Cytunodd pawb fod hyn yn dderbyniol.

Cyfeiriodd Roland Sharp at y ffaith pe bai'r cyfarfod yn trafod mater cynhennus y gallai fod yn sefyllfa beryglus pe bai llawer o bobl o grŵp â diddordeb penodol yn mynychu'n ddirybudd. Dylent gael cynrychiolaeth briodol. Awgrymodd Cyng. Roberts fod modd goresgyn hyn trwy ganiatáu cynrychiolwyr o grwpiau eraill â diddordeb fynychu cyfarfodydd er mwyn gwrandao ac arsylwi. Fodd bynnag, mae'n rhaid bod yn benodol gyda hyn.

Dywedodd Tony Andrews fod yn rhaid i ni fod yn ofalus na fydd llawer o bobl yn mynychu cyfarfodydd yn ddirybudd. I atal hyn, gallem nodi ei bod yn hanfodol ein bod yn cyfyngu ar nifer y mynychwyr, er mwyn sicrhau fod adnoddau addas ar gael megis offer cyfieithu, maint ystafell, iechyd a diogelwch ayyb.

Dywedodd Barry Davies pe byddai diddordeb cyhoeddus eang yn y cyfarfodydd, y byddai hyn wedi digwydd erbyn hyn. Cytunodd Cyng. Roberts ond fe ddywedodd y dylem gynnwys rhywbeth sydd yn cyfeirio at y pwnc yn yr amodau gorchwyl rhag ofn y bydd yn codi.

Cytunodd Alison gan ddweud y dylem gynnwys rhywbeth yn y cylch gorchwyl, gan ein bod yn y broses o'u hadolygu, i warchod y grŵp rhag ofn i broblem o'r fath godi.

Awgrymodd Roland Sharp y dylem fedru cyfyngu ar nifer y mynychwyr dirybudd mewn rhyw fodd a hynny heb ddweud na wrth bobl. Awgrymodd Cyng. Roberts ein bod yn defnyddio'r geiriau "gallant fynychu wrth ymgynghori â'r Cadeirydd a'r Swyddog ACA". Holodd Mike Parry os mai ar achlysuron pan fyddai nifer y mynychwyr yn dueddol o fod yn ormodol, yntau yw unrhyw fynychwr nad yw'n aelod yn ddibynnol ar sut y gwêl y cadeirydd orau.

Beth a gytunwyd arno ynglŷn â – ‘All rhai nad ydynt yn aelodau fynychu cyfarfodydd er mwyn arsylwi yn unig?’

Gall rhai nad ydynt yn aelodau fynychu cyfarfodydd fel arsylwyr yn dilyn ymgynghori â'r Cadeirydd a'r Swyddog ACA. Mae gan y Cadeirydd a'r Swyddog ACA yr hawl i gyfyngu ar nifer yr arsylwyr oherwydd rheolau iechyd a diogelwch.

5.4.5 All unigolyn nad yw'n aelod fynychu cyfarfod ar ran aelod na all fynychu?

Awgrymodd Cyng. Quant y gallai unrhyw aelod o'r un grŵp diddordeb â'r aelod na alla fynychu, fynychu ar ran yr aelod, gan ddirprwyo'n effeithiol ar ran yr aelod yn ystod y cyfarfod hwnnw'n unig.

Cyfeiriodd Barry Davies sylw'r grŵp at Eitem 3 yn y cylch gorchwyl – ‘mae aelodaeth yn agored i unrhyw unigolyn’. Gofynnodd beth a olyga hyn. Ymatebodd Alison gan ddweud nad yw'n ofynnol i aelod fod yn rhan o unrhyw asiantaeth neu grŵp. Cyfeiriodd Iwan Edgar at y ffaith mai aelod yn cynrychioli ei ddiddordeb personol oedd ef, nid fel rhan o asiantaeth neu grŵp.

Awgrymodd Cyng. Quant y dylem ofyn y cwestiwn “all aelod ddirprwyo pe na allai ef/hi fynychu?” Ymatebodd Cyng. Roberts gan ddweud “felly os na all unigolyn sydd yn cynrychioli eu hunain ar y grŵp cyswllt fynychu, fe allant enwebu rhywun arall.”

Beth a gytunwyd arno ynglŷn â – ‘All unigolyn nad yw'n aelod fynychu cyfarfod ar ran aelod na all fynychu?’

Gall aelod ofyn i unigolyn nad yw'n aelod fynychu cyfarfod ar eu rhan os na all fynychu. Mae'n rhaid i'r unigolyn nad yw'n aelod gynrychioli'r un grŵp diddordeb â'r aelod na all fynychu.

5.4.6 All unrhyw aelod o'r Grŵp Cyswllt wneud cais i gynnwys eitem benodol ar y rhaglen?

Cytunodd pawb, ar yr amod ei fod yn berthnasol i'r ACA, ac mewn ymgynghoriad â'r Cadeirydd a'r Swyddog ACA.

Beth a gytunwyd arno ynglŷn â – ‘All unrhyw aelod o'r Grŵp Cyswllt wneud cais i gynnwys eitem benodol ar yr rhaglen?’

Gall unrhyw aelod o'r Grŵp Cyswllt neu Grŵp Awdurdodau Perthnasol, a hynny trwy ymgynghori â'r Cadeirydd a'r Swyddog ACA, wneud cais i gynnwys unrhyw eitem ar raglen arfaethedig ar yr amod ei fod yn berthnasol i'r ACA.

5.4.7 A ddylai aelodau feddu ar yr hawl i ddileu eitemau o'r rhaglen?

Cytunodd pawb na ddylid caniatáu hyn.

5.4.8 Beth a gytunwyd arno ynglŷn â – ‘A ddylai aelodau feddu ar yr hawl i ddileu eitemau o'r rhaglen?’

Ni chaiff unrhyw aelod o'r Grŵp Cyswllt na Grŵp Awdurdodau Perthnasol wneud cais i ddileu unrhyw eitem o raglen arfaethedig.

5.5 Didwylledd a Thryloywder

5.5.1 A ddylai aelodau'r Grŵp Cyswllt fedru gwneud cais am roi eitemau yn y rhaglen yn anhysbys?

Cytunodd pawb na ddylid caniatáu hyn.

Beth a gytunwyd arno ynglŷn â – ‘A ddylai aelodau'r Grŵp Cyswllt fedru gwneud cais am roi eitemau yn y rhaglen yn anhysbys?’

Ni all aelodau'r Grŵp Cyswllt na Grŵp Awdurdodau Perthnasol wneud cais am roi eitemau yn y rhaglen yn anhysbys.

5.5.2 A ddylai cofnodion cyfarfodydd y Grŵp Cyswllt fod ar gael i bawb?

Cytunodd pawb y dylid caniatáu hyn.

Beth a gytunwyd arno ynglŷn â – ‘A ddylai cofnodion cyfarfodydd y Grŵp Cyswllt fod ar gael i bawb?’

Dylai cofnodion y Grŵp Cyswllt fod ar gael i unrhyw un sydd yn dymuno eu gweld.

5.5.3 Os yw'r Swyddog ACA yn derbyn unrhyw waith papur neu ddogfennau gan y Grŵp Cyswllt i'w dosbarthu i'r grŵp, a ddylid datgelu enw'r aelod hwnnw?

Awgrymodd Alf Bowen y dylai unrhyw un oedd â rhywbeth i'w ddweud, siarad yn agored gerbron y grŵp.

Esboniodd Alison mai cyfeirio tuag at ddogfennau ysgrifenedig i'w dosbarthu i'r Grŵp Cyswllt oedd hi, nid at sgysiau neu wybodaeth nad yw i gael ei ddosbarthu ymysg y Grŵp Cyswllt. Awgrymodd Mike Parry y dylai pob darn o wybodaeth ysgrifenedig a gaiff ei ddosbarthu i'r grŵp feddu ar awdur. Cytunodd pawb â hyn.

Beth a gytunwyd arno ynglŷn â – ‘Os yw’r Swyddog ACA yn derbyn unrhyw waith papur neu ddogfennau gan y Grŵp Cyswllt i’w dosbarthu i’r grŵp, a ddylid datgelu enw’r aelod hwnnw?’

Dylai unrhyw ddogfennau neu waith papur a gyflwynir i’r grŵp gynnwys enw’r awdur arnynt.

5.6 Esboniodd Cyng. Roberts y cynhyrchir drafft o’r cylch gorchwyl hyn ac yna fe’i dosbarthir i’r grŵp. Dylai unrhyw un sydd â sylwadau gysylltu ag Alison.

6 Unrhyw fater o ddiddordeb neu bryder – cyfle i dynnu sylw’r grŵp neu ar gyfer trafodaeth bellach at unrhyw achos yn ymwneud â’r ACA

6.1 Yr effaith ar ACA os y diddymir y Pwyllgor Pysgodfeydd Môr (PPM) a’i gymryd o dan adain y Cynulliad.

Hysbysodd Greta Hughes y grŵp fod Llywodraeth Cynulliad Cymru (LICC) yn ddiweddar wedi cyflwyno datganiad i’r wasg yn datgan eu bwriad i gymryd y PPM o dan eu hadain a’i aildrefnu. Os fydd hyn yn digwydd, ni fydd yr *NW&NWSFC* yn bodoli mwyach.

Esboniodd Greta Hughes ei bod yn annhebygol y byddai LICC yn dilyn arweiniad Lloegr ac o ganlyniad ni fydd ganddynt unrhyw ddull o drosglwyddo is-ddeddfau presennol yr *NW&NWSFC* drosodd i LICC. Yn sgil hyn, gadewir yr ACA yn ddiamddiffyn gan y diddymir yr is-ddeddfau. Rhoddodd Greta enghreifftiau megis rhwydo a’r cyfyngiadau a roir ar longau mawr wrth ddod i’r lan.

Gofynnodd Cyng. Roberts os allai hyn fod yn reswm tros lobïo gan y grŵp, gan gyfeirio i drafodaethau cynharach ynglŷn â phwmpas y Grŵp Cyswllt. Awgrymodd Iwan Edgar y dylai’r grŵp ofyn beth fyddai effaith y newidiadau hyn. Dywedodd Greta Hughes fod diffyg ymgynghori amlwg yn yr achos, a’u bod wedi lobïo gweinidogion.

Dywedodd Barry Davies fod CG yn cyfrannu i’r PPM. Dywedodd Greta Hughes fod y PPM yn ymgynghori â CG. Gofynnodd Barry os oedd CG wedi cael gwybod am y broblem. Dywedodd Greta Hughes y byddant yn cael gwybod a bod y PPM yn cydweithio ag AS i godi ymwybyddiaeth am y broblem.

Gofynnodd Cyng. Roberts â phwy allai’r grŵp drafod y pwnc. Dywedodd Greta Hughes fod Carwyn Jones yn rhywun i siarad ag ef. Mynegodd nad chredai fod pobl wedi sylweddoli pwysigrwydd yr hyn sydd yn digwydd.

Dywedodd Alison ei bod ynghlwm â’r broses o sefydlu grŵp Cymreig ar gyfer holl Swyddogion ACA Cymru. Cyfeiriodd at y ffaith y byddai modd defnyddio’r grŵp hwn er mwyn cael holl ACAau Cymru i gyd-lobïo a dangos eu bod yn unedig gan fod y pwnc hwn am effeithio pob ACA yng Nghymru.

Cytunodd pawb y byddai'n syniad da i lobïo fel Grŵp Cyswllt yn ogystal ag o safbwynt ACA Cymru.

GWEITHRED: Alison i drafod lobïo'r Cynulliad ynglŷn â'r PPM yng nghyfarfod Swyddogion ACA Cymru.

6.2 Amddiffynfeydd Arfordirol

Cyfeiriodd Cyng. Quant at yr angen i roi gwybod i'r Grŵp Cyswllt am y diweddaraf o ran materion amddiffyn arfordirol. Cynhelir cyfarfod ar gyfer Gwynedd ag aelod o'r Cynulliad ar Dachwedd y 10fed. Bydd ei grŵp ef yn lobïo yn y cyfarfod hwnnw.

Dylai cyfarfod o gynllun Borth yng Ngheredigion gymryd lle ar Dachwedd yr 8fed a hynny er mwyn trafod y cynllun. Fe hoffai roi cyflwyniad ar gynnydd y cynllun yn ystod cyfarfod nesaf y Grŵp Cyswllt.

6.3 Casglu Sgolopiau

Gofynnodd Iwan Edgar os oedd Greta Hughes am roi cyflwyniad ynglŷn â casglu sgolopiau. Awgrymodd Alison y gallant wahodd eraill i siarad am y pwnc yn ogystal. Dywedodd Iwan Edgar yr hoffai gael rhagor o wybodaeth am y pwnc. Dywedodd Greta Hughes yr hoffai roi'r pwnc ar y rhaglen ar gyfer trafodaeth.

Dywedodd Bill Miller-Jones mai ef oedd y person a oedd wedi gofyn i'r pwnc gael ei osod ar rhaglen y cyfarfod presennol. Gwelodd gasglwyr sgolopiau yn gweithio ac yr oedd am wybod mwy amdanynt – sut y cânt eu rheoleiddio, faint o sgolopiau y cânt eu casglu, beth yw effeithiau casglu ayyb. Mae ef yn bryderus am yr effeithiau, ac fe fyddai'n croesawu cyflwyniad gan Greta Hughes yn ogystal â'r pysgotwyr sgolopiau eu hunain.

Gofynnodd Cyng. Roberts os oedd pawb yn gytun y dylem wahodd cynrychiolwyr i siarad ynglŷn â dwy ochr y geiniog o gasglu sgolopiau. Awgrymodd y dylem roi hyn ar raglen y cyfarfod nesaf.

Dywedodd Iwan Edgar wrth y grŵp am raglen deledu gyda Iolo Williams o'r enw 'Natur Anghyfreithlon' a chanolbwyntiai un bennod ar y pwnc o gasglu sgolopiau. Awgrymodd y dylai ddod â chopi o'r rhaglen i'w dangos i'r Grŵp Cyswllt o ran diddordeb a pherthnasedd. Nododd ei fod wedi cael ei alw i edrych dros y rhaglen er mwyn sicrhau bod yr iaith yn gywir.

Gofynnodd Cyng. Roberts os hoffai'r grŵp drafod hyn mewn cyfarfod cynharach nac yn ystod y cyfarfodydd rheolaidd pob 6 mis. Cyfeiriodd Iwan Edgar at y ffaith y gallai trafodaethau am y pwnc gymryd peth amser ac os fyddai modd clustnodi rhan benodol o'r cyfarfod ar gyfer ei drafod. Awgrymodd Cyng. Roberts y gellid trefnu cyfarfod yn gynnar yn y Flwyddyn Newydd i drafod casglu sgolopiau. Cytunodd pawb.

GWEITHRED: Alison i drefnu cyfarfod i drafod y mater o gasglu sgolopiau yn yr ACA ar gyfer Ionawr 2007.

Iwan Edgar i anfon copi o of Natur Anghyfreithlon (y bennod yn cynnwys casglu sgolopiau) at Alison.

6.4 Asesiadau Effeithiau Amgylcheddol (AEA)

Roedd Mike Parry am gydnabod fod AEA yn gostus. Er enghraifft yr atalfa donnau ym Mhorth Meudwy – efallai y byddai'r AEA yn fwy costus na'r atalfa donnau ei hun. Byddai modd gwario'r arian ar sicrhau diogelwch y pysgotwyr. Dyma'r unig brosiect ble'n anffodus y ceir costau uchel iawn.

Cytunodd Cyng. Roberts fod costau AEA yn brawychu pobl rhag dyfalbarhau â phrosiectau.

Cyfeiriodd Alf Bowen at y ffaith fod y Ddogfen Gwmpasu yn y lle cyntaf yn £6,500. Cytuna ef y bydd yn ymdrech galed i gwblhau'r gwaith os na cheir allbwn masnachol mawr o'r prosiect. Fodd bynnag yn sgil yr awdurdodau perthnasol y ceir y costau cynyddol.

6.5 Cimychiaid – cynyddu maint glaniadau

Dywedodd Mike Parry fod awgrym wedi ei gynnig y bydd pysgotwyr cimychiaid yn cynyddu maint cregyn y cimychiaid a ellir eu glanio. Hyderant y bydd y newidiadau yn digwydd y flwyddyn nesaf.

6.6 Morgwn Gleision

Dywedodd Greta Hughes fod ymgynghoriad yn digwydd ynglŷn â'r bysgodfa morgwn gleision. Mae cyfraddau dal y rhywogaeth yma'n uchel ac mae pysgota morgwn gleision a'u rhyddhau yn boblogaidd. Croesawai symud ymlaen â hyn.

6.7 Clipiau Boddiraddadwy

Dywedodd Mike Parry y treialwyd y bachau boddiraddadwy yn Ne Cymru ac fe ddarganfyddwyd eu bod yn diraddio'n rhy gyflym- o ganlyniad maent yn ceisio perffeithio cynllun newydd er mwyn atal rhith bysgota.

6.8 Cynllun Aberdyfi

Mae Cynllun Aberdyfi yn brosiect Interreg, gyda partneriaid yn Courtown, Iwerddon. Mae Prifysgol Bangor wedi cynnal arbrawf trafnidiaeth siltio a ddatgelodd ganlyniadau diddorol iawn. Byddai'n fodlon rhannu'r wybodaeth ag unrhyw un â diddordeb.

6.9 Aelod Newydd

Esboniodd Alison fod Richard Twining a gynrychiolai hamdden fel aelod o'r Asiantaeth Hwyllo Cymru wedi gadael y grŵp. Mae ef wedi enwebu Bob Lowe o Asiantaeth Hwyllo Cymru i fod yn aelod yn ei le.

Gofynnodd Cyng. Roberts os oedd pawb yn cymeradwyo Bob Lowe fel aelod newydd o'r grŵp – cytunodd pawb.

7 Amser a dyddiad y cyfarfod nesaf

Cynhelir cyfarfod fis Ionawr (dyddiad ac amser i'w drefnu) i drafod casglu sgolopiau. Cynhelir ail gyfarfod fis Ebrill (dyddiad ac amser i'w drefnu). Bydd y ddau gyfarfod yn gyfarfodydd llawn o'r Grŵp Cyswllt.